

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7019200735
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7019200735.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobkyne: B. U. M., narodená XX. Y. XXXX, bytom v P., P. XX, právne zast.: JUDr. Františkom Kočkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Stropkovská 48 (adresa na doručovanie: Košice, Timonova 13), proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 25. júla 2019, Číslo: 54688-3/2019-BA, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. novembra 2021, č. k. 2Sa/25/2019-82, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I.

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 24. novembra 2021, č. k. 2Sa/25/2019-82, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú správnu žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 25. júla 2019, Číslo: 54688-3/2019-BA, ktorým žalovaná postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) odvolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie z 19. októbra 2018, Číslo: 8834/2018-Mi-DvN, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobkyňa podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa článku 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „Základné nariadenie“) nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

2. Krajský súd uviedol, že právny základ pre riešenie tohto sporu vyplýva z článku 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, v zmysle ktorého nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, pričom tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska. Takouto nezamestnanou osobou v zmysle článku 65 ods. 2 je úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu. Pokiaľ by teda žalobkyňa v kritickom čase mala bydlisko na území Slovenskej republiky, mohla by poberať dávku v nezamestnanosti v zmysle slovenských právnych predpisov, ktorú by jej vyplácala Sociálna poisťovňa. V opačnom prípade by kvôli absencii doby poistenia v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. nárok na dávku nemala. Správne orgány

skúmali uplatniteľnosť týchto ustanovení na situáciu žalobkyne a dospeli k záveru, že si žalobkyňa nezachovala počas výkonu práce na území Veľkej Británie bydlisko na území Slovenskej republiky.

3. Podľa správneho súdu je potrebné vždy posudzovať situáciu žiadateľa komplexne a individuálne, čo žalovaná vykonala. Nepochybne pri stabilnej počas štyroch rokov, celkovo niekoľkoročnej pracovnej činnosti s relatívne trvalým ubytovaním, pri plnení si odvodových a daňových povinností vo Veľkej Británii, kde sa žalobkyňa zdržiavala a pracovala v posledných štyroch rokoch od 26. 05. 2014 do 25. 05. 2018, je nutné konštatovať, že na zachovanie bydliska a centra záujmov na území Slovenskej republiky nepostačuje zachovanie si evidovaného trvalého pobytu, pretože ide len o administratívnu skutočnosť, ktorá neodzrkadľuje realitu. Zistené fakty žalovaná zahrnula do svojich úvah a položila ich do protikladu k ostatným zisteným skutočnostiam o pracovných a ubytovacích pomeroch žalobkyne spoločne s jej manželom na území Veľkej Británie. Krajský súd poukázal aj na to, že posudzovanie bydliska a súvisiaceho centra záujmu je do značnej miery spojené aj z poznania obvyklých životných situácií a ich variácií, z čoho napokon vychádza aj aplikovaná európska legislatíva. Krajský súd nepredpokladal, že by žalobkyni v skutočnosti po prečítaní napadnutého rozhodnutia neboli zrejmé úvahy žalovanej, pre ktoré považovala tvrdenia žalobkyne za nepostačujúce na to, aby si z pohľadu ich hodnotenia a porovnania urobila iný záver, a to ten, že si žalobkyňa počas štvorročného, vždy v mesiacoch prevažujúceho pracovného pobytu vo Veľkej Británii nezachovala bydlisko na území Slovenskej republiky. V predchádzajúcom období sa od roku 1994 do roku 2007 žalobkyňa zdržiavala na území Spojených štátov amerických, na čo uplatňované medzinárodné kritéria neplatia a nepodliehajú hodnoteniu centra záujmov, pokiaľ ide o započítanie doby poistenia.

4. Na základe obsahu administratívneho spisu pracovnú situáciu žalobkyne vo Veľkej Británii možno jednoznačne hodnotiť ako stabilnú s orientáciou na britský pracovný trh. Je potrebné zopakovať, že žalobkyňa sa zdržiavala na území Veľkej Británie v posledných štyroch rokoch od 26. mája 2014 do 25. mája 2018 vždy viac mesiacov, ako na území Slovenskej republiky. V zmysle článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia centrum záujmov a bydlisko dotknutej osoby je možné určiť na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s ním označovanými skutočnosťami. Na území Veľkej Británie žalobkyňa pracovala celkovo v deviatich pracovných pomeroch. V žiadosti o dávku v nezamestnanosti, predloženej dňa 24. septembra 2018, žalobkyňa uviedla, že všetky pracovné pomery uzavreté od 18. septembra 2012 boli dohodnuté na neurčitý čas. Posledný jej pracovný pomer vo Veľkej Británii trval od 10. októbra 2017 do 25. mája 2018 a bol ukončený z jej podnetu (potvrdené aj vo formulári U1 (bod 3.4), zo dňa 15. augusta 2018).

5. Na území Veľkej Británie sa zdržiavala spolu s najbližšou osobou - manželom (manželstvo uzavreté v septembri 1999 v Spojených štátoch amerických). Počas výsluchu zo dňa 12. októbra 2018, počas pobytu vo Veľkej Británii sa na územie Slovenska vracala 1-krát ročne na dobu asi 3 mesiacov, vo Veľkej Británii bývala spolu s manželom v rôznych podnájmoch podľa miesta výkonu práce a na základe uvedeného je možné vyhodnotiť, že rodinná situácia navrhovateľky svedčí o vytvorení jej väzieb na území Veľkej Británie, kde v prenajatých nehnuteľnostiach spoločne žila s manželom, uhrádzala spoločné náklady a tvorila spoločnú domácnosť. Členský štát, ktorý sa považuje za miesto bydliska žalobkyne na daňové účely je ten, kde bola žalobkyňa zamestnaná, t. j. Veľká Británia, pretože daňové povinnosti si plnila na tomto území a z toho je zrejmé, že za štát bydliska sa na daňové účely považuje štát zamestnania, t. j. Veľká Británia.

6. Krajský súd mal zo spisového materiálu za preukázané, že počas výkonu zamestnania vo Veľkej Británii sa žalobkyňa v tomto čase dlhodobo zdržiavala (aj s blízkou osobou), bývala, trávila pracovný čas aj mimopracovný čas, platila zákonné odvody i dane. V tejto súvislosti zároveň krajský súd uviedol, že počas posledného obdobia zamestnanosti bydlisko na území iného členského štátu, ako je príslušný členský štát, je v súčasnosti reálne prenesenie zodpovednosti za platbu dávok z príslušného štátu na štát bydliska, a to aj v prípade cezhraničných pracovníkov, ktorí sa do štátu bydliska spravidla denne alebo aspoň raz za týždeň vracajú, ako i určitých kategórií pracovníkov, ktorí udržiavajú úzke spojenia so svojimi krajinami pôvodu.

7. V súlade s týmto krajský súd podčiarkol, že dĺžka pobytu, orientácia na britský pracovný trh vrátane stability zamestnania na území Veľkej Británie, prítomnosť blízkej osoby správne boli vyhodnotené ako silnejšie ako uvádzané pravidelné návraty na územie Slovenskej republiky; v porovnaní so spoluvlastníctvom nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky, ktoré žalobkyňa uviedla ako väzby

k Slovenskej republike. V zmysle článku 1 písm. j/ Základného nariadenia „bydlisko,, je miesto, kde osoba zvyčajne býva. Na základe všetkých dostupných informácií všetky tieto skutočnosti preukazujú vytvorenie centra záujmov žalobkyne počas posledného zamestnania práve na území Veľkej Británie.

8. Krajský súd konštatoval, že vzhľadom na to, že bezprostredne pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti žalobkyňa neukončila dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie nebolo jej bydlisko na území Slovenskej republiky, ustanovenie článku 65 ods. 2 a 5 Základného nariadenia sa na jej vec nevzťahuje a nie je možné použiť pravidlo sčítania dôb poistenia v zmysle článku 61 Základného nariadenia.

9. Z administratívneho spisu je zrejmé, že žalobkyňa preukázala formulárom U1, skutočnosť, že príslušná britská inštitúcia osvedčila, že žalobkyňa dosiahla v posudzovanom období štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie.

10. V zmysle článku 61 ods. 2 Základného nariadenia je možné zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu Európskej únie, ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípade, že daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté v súlade so slovenskými právnymi predpismi. Výnimku predstavuje článok 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, t. j. prípady, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba na území členského štátu Európskej únie, zachoval bydlisko na území Slovenskej republiky v zmysle článku 1 písm. j/ Základného nariadenia a článku 11 vykonávacieho nariadenia.

11. K tvrdeniu žalobkyne, že jej úmyslom nebolo nevrátiť sa na územie Slovenskej republiky, a že na území Veľkej Británie sa zdržiavala iba dočasne krajský súd uviedol, že pobyt v zahraničí v dĺžke 4 rokov aj podľa súdu nie je možné považovať za dočasný. O záujme žalobkyne pracovať vo Veľkej Británii a jej zameraní na britský pracovný trh svedčí okrem iného aj skutočnosť, že sa tam za posledné 4 roky zdržiavala viac a dlhšie a pracovala tam, kým na území Slovenskej republiky nie.

12. Krajský súd dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. novembra 2018 sp. zn. 1Sžsk/38/2017, v ktorom bolo konštatované, že otázka bydliska je koncipovaná ako otázka faktická, ktorá je objektivizovaná až do tej miery, že niekedy ani úmysel (počiatočný alebo i trvajúci) a snaha dotknutej osoby nestačia na zachovanie bydliska v krajine pôvodu. Na tieto účely nie je rozhodujúca na prvom mieste citová väzba k svojmu rodisku či rodičom, ani viac či menej určitý plán raz v budúcnosti sa opäť presťahovať do krajiny pôvodu, ale skutočné bydlisko, teda miesto, kde osoba zvyčajne býva.

13. Opakovane krajský súd poukázal, že rozhodujúcim ukazovateľom miesta bydliska boli skutočnosti stanovené v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Dĺžka prítomností na území členského štátu Európskej únie - článok 11 ods. 1 písm. a/ Vykonávacieho nariadenia, aj situácia žalobkyne - článok 11 ods. 1 písm. b/ Vykonávacieho nariadenia (stabilná pracovná situácia vo Veľkej Británii, orientácia na britský pracovný trh, prítomnosť manžela ako blízkej osoby vo Veľkej Británii, plnenie daňových povinností na území Veľkej Británie) jednoznačne preukazujú, že žalobkyňa si bydlisko na území Slovenskej republiky nezachovala, počas činnosti zamestnanca na území Veľkej Británie, pretože za členský štát sa považuje v otázkach bydliska žalobkyne dané pre na daňové účely. Preto nebolo možné doby poistenia v nezamestnanosti získané na území Veľkej Británie zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s článkom 61 Základného nariadenia v Slovenskej republike.

14. Napokon, ak žalobkyňa poukazovala na rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad, číslo: 9389/2018-PP-DvN, zo dňa 3. októbra 2018, ktorým bol jej manželovi priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti, je potrebné konštatovať, že o každom uplatnenom nároku na dávku v nezamestnanosti rozhoduje príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne individuálne a vo vzťahu ku konkrétnemu účastníkovi konania a nie je možné v každom konaní tvrdiť totožnosť podmienok i faktov oboch, alebo viacerých konaní.

15. Pre posúdenie toho, či mala žalobkyňa zachované bydlisko na území Slovenskej republiky, preto nie je ani rozhodujúce, že po skončení pracovného vzťahu sa žalobkyňa vrátila na územie Slovenskej republiky a zarobené peniaze investovala do spoločného domu.

16. Krajský súd dospel k záveru, že správne orgány postupovali procesným predpisom predpokladaným spôsobom, keď tieto vykonali dostatočné dokazovanie pre objasnenie všetkých východiskových právnych kritérií plynúcich z článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Z obsahu oboch správnych rozhodnutí jasne vyplýva, aké skutočnosti vzali správne orgány v úvahu pri ustaľovaní záveru, že bydlisko (centrum záujmov) žalobkyne sa nachádza v inom členskom štáte - vo Veľkej Británii. Kritériami na určenie centra záujmov sú najmä: dĺžka obdobia zdržiavania sa na území daného štátu, dĺžka a stabilita výkonu zárobkovej činnosti, dĺžka trvania pracovnej zmluvy, rodinný stav a rodinné väzby, bytová situácia a stabilita tejto situácie a miesto, kde dochádza k zdaňovaniu príjmov.

17. Vzhľadom na tieto v správnom konaní preukázané skutočnosti, krajský súd podporil záver správnych orgánov, že centrum záujmov žalobkyne sa v čase podania žiadosti o dávku v nezamestnanosti nachádzalo práve vo Veľkej Británii. Úmysel žalobkyne, že chce zotrvať na Slovensku, pre prejednávanú vec nebol relevantný, keďže postup podľa článku 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia (kladúci dôraz na úmysel osoby) prichádza do úvahy iba subsidiárne, zostane otázka ustálenia centra záujmov otvorená.

18. Krajský súd uviedol, že v preskúmvanej veci správne orgány riadne a dostatočne zistili skutočný stav veci vychádzajúc primárne zo skutočností, uvádzaných samotným žalobcom. Napadnuté rozhodnutie má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia požadované v zmysle § 209 zákona č. 461/2003 Z. z. Rozhodnutie žalovanej vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, je z neho zrejmé, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená žalovaná pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala. Preto krajský súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, podľa § 190 SSP.

19. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobkyni, ktorá v konaní nebola úspešná, nepriznal náhradu trov konania (§ 167 ods. 1 SSP).

II.

20. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

21. Namietala, že krajský súd na predmetnú vec použil síce správne ustanovenia Základného nariadenia a Vykonávacieho nariadenia, ale tieto normy podľa žalobkyne nesprávne aplikoval na zistený skutkový stav. Krajský súd sa nekriticky stotožnil s názorom žalovanej, podľa ktorého skutočnosti uvádzané žalobkyňou nesvedčia o zachovaní centra jej záujmov na území Slovenskej republiky, počas jej posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie (Veľká Británia) nebolo jej bydlisko na území Slovenskej republiky, z čoho vyvodil, že nie je možné použiť pravidlo sčítania dôb poistenia, a preto prijal záver, že žalobkyňa nespĺnila podmienky podľa § 104 ods. 1 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z.

22. Správne orgány boli povinné použiť na prípad žalobkyne pravidlo sčítania dôb poistenia a pre účely posudzovania žalobkyňou riadne uplatneného nároku na dávku v nezamestnanosti mali do doby poistenia započítať aj obdobia jej poistenia vo Veľkej Británii v posledných štyroch rokoch pred jej zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie (od 26. 05. 2014 do 25. 05. 2018), pričom tieto doby poistenia jej boli preukázané, a teda žalobkyňa splnila všetky podmienky pre priznanie dávky v nezamestnanosti podľa zákona č. 461/2003 Z. z., vrátane doby poistenia.

23. Poukázala, že ani správne orgány, ale podobne ani krajský súd nevykonali dôkazy, z ktorých jednoznačne vyplývalo zachovanie centra záujmov žalobkyne na území Slovenskej republiky aj v rozhodujúcom období od 26. 05. 2014 do 25. 05. 2018, vyhodnotili nesprávne. Na území Veľkej Británie sa žalobkyňa nezdržiavala nepretržite, ale časť tohto obdobia sa zdržiavala aj na území Slovenskej republiky. Do Veľkej Británie žalobkyňa opakovane cestovala zo Slovenskej republiky - obec P. - kde má trvalý pobyt a kde sa zdržiava a zvyčajne býva, na prechodné obdobia za účelom zarobiť si peniaze na rekonštrukciu a vybavenie nehnuteľnosti v obci P. a do tejto obce sa žalobkyňa vždy vrátila, pričom zarobené peniaze žalobkyňa spolu s manželom investovali do rekonštrukcie a vybavenia predmetného

domu, pričom investované prostriedky predstavovali najmenej sumu 11.000 eur. Pobyty žalobkyne vo Veľkej Británii boli prechodné, netrvali nepretržite.

24. Žalobkyňa zachovanie centra jej hlavných záujmov nikdy neodvodzovala iba od formálneho evidovaného trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, ale zachovanie väzieb na územie Slovenskej republiky preukazovala množstvom ďalších dôkazov, ktoré však správne orgány ani krajský súd nebrali do úvahy. Občiansky preukaz žalobkyne nebol predložený ako len dôkaz na preukázanie trvalého pobytu, ale najmä na preukázanie jej štátneho občianstva Slovenskej republiky. Na území Veľkej Británie nemala nikdy trvalý pobyt ani nebola jej štátnou občiankou.

25. Rovnako je nesprávny záver krajského súdu, že žalobkyňa mala pracovné pomery vo Veľkej Británii dohodnuté na neurčitý čas a boli ukončené z jej podnetu, pretože tieto pracovné pomery boli väčšinou dojednané na dobu určitú, o čom majú svedčiť aj žalobkyňou predložené pracovné zmluvy. Čo sa týka dôvodov skončenia pracovného pomeru, žalobkyňa ukončila pracovný pomer z dôvodu, že zamestnávateľ - dom opatery seniorov v meste Steplehurst - v nadväznosti na vykonanú inšpekciu začal reorganizáciu a znižoval počet pracovníkov, ako aj preto, že v roku 2018 bola matke žalobkyne diagnostikovaná rakovina žalúdka a čakala ju operácia. Z uvedených dôvodov ukončila žalobkyňa pracovný pomer a opatrovala chorú matku.

26. Nesúhlasila ani so záverom, že členský štát, ktorý sa považuje za bydlisko žalobkyne na daňové účely je ten, kde bola žalobkyňa zamestnaná, t. j. Veľká Británia, pretože daňové povinnosti si plnila aj na území Slovenskej republiky. V prospech zachovania centra záujmov na území Slovenskej republiky svedčí aj potvrdenie o poistnom vzťahu žalobkyne ku Všeobecnej zdravotnej poisťovni zo zdravotného poistenia. Obdobne aj skutočnosť, že žalobkyňa má zriadený bankový účet v Prima banka a. s. Žalobkyňa zároveň na území Slovenskej republiky vlastní spolu s manželom nehnuteľnosť od roku 2007, čo v porovnaní s existenciou podnájmu vo Veľkej Británii svedčí, že silnejšiu väzbu má k Slovenskej republike. Rovnako ani skutočnosť, že manžel žalobkyne sa s ňou zdržiaval na území Veľkej Británie, nemôže byť na ťarchu, lebo aj on je občanom Slovenskej republiky a spoluvlastníkom nehnuteľností na území Slovenskej republiky.

27. Ak zamestnanci, ktorí sa z miesta výkonu práce v inom členskom štáte Európskej únie vracajú raz týždenne do štátu bydliska, majú právo na použitie pravidla sčítania dôb poistenia, žalobkyňi nie je zrejmé, prečo by ona nemala mať rovnaké právo. Keď krajský súd uviedol, že na započítanie dôb poistenia majú právo aj zamestnanci, ktorí sa zdržiavajú v štáte pobytu kratšie, keď postačujúce, ak sa najmenej raz za týždeň vrátia do miesta pobytu. Aj takýto zamestnanci musia bývať počas výkonu prác v inom členskom štáte, kde pracujú a platia dane a odvody v inom členskom štáte, kde pracujú.

28. Žalobkyňa na území Slovenskej republiky zanechala svojich rodičov, o ktorých sa stará. Zároveň prevažoval úmysel žalobkyne vrátiť sa na územie Slovenskej republiky a zarobené peniaze investovať do spoločného domu. Ak správne orgány dávku v nezamestnanosti nepriznali a krajský súd žalobu zamietol, nepostupovali zákonným spôsobom, keď nezohľadnili kritériá rozhodujúce pre určenie centra záujmov žalobkyne. Rovnako žalobkyňa poukázala na prípad jej manžela, ktorému iná pobočka žalovanej priznala dávku v nezamestnanosti, pričom šlo o rovnaký skutkový a právny stav. Je nemysliteľné, aby jednému manželovi bola priznaná dávka v nezamestnanosti a druhému nie, keď okolnosti, za akých sa zdržiavali v zahraničí, ako aj predpoklady rozhodujúce pre priznanie dávky v nezamestnanosti a aj dôkazy, ktoré boli predložené správnym orgánom, sú rovnaké.

29. V neposlednom rade žalobkyňa poukázala, že písomné vyhotovenie prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu žalovanej nebolo žalobkyňi doručené predpísaným spôsobom v podobe originálu, ale iba ako „fotokópia“. Pričom krajský súd vo vzťahu k tomu uviedol, že pred ukončením konania vo veci nároku na dávku v nezamestnanosti žalobkyňa znovu odišla do Veľkej Británie, a ide o dôvod bez ujmy na právach žalobkyne v súvislosti so sťažením doručovania rozhodnutia správneho orgánu žalobkyňi. Toto zdôvodnenie krajským súdom považovala žalobkyňa za nedostatočné.

30. V závere navrhla najvyššiemu správne súdu, aby zrušil napadnuté rozhodnutia žalovanej spolu s rozhodnutím prvostupňového orgánu žalovanej a priznal jej náhradu trov konania v plnom rozsahu.

III.

31. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne vyjadrila podaním zo dňa 17. marca 2022 Číslo: 8792-16/2022-BA.

32. Uviedla, že ku všetkým skutočnostiam, na ktoré žalobkyňa poukazuje v kasačnej sťažnosti sa podrobne a vyčerpávajúco vyjadrila vo svojom napadnutom rozhodnutí, rovnako aj vo vyjadrení ku žalobe, preto nepovažuje za účelné opakovanie totožných argumentov.

33. Žalovaná uviedla, že žalobkyňu nemožno považovať za cezhraničného pracovníka, pretože sa na územie Slovenskej republiky nevracala denne, príp. aspoň raz do týždňa. Dĺžka prítomnosti na území mimo územia Slovenskej republiky - 23 rokov (prerušovane 10 rokov na území Veľkej Británie a 13 rokov na území Spojených štátov amerických), stabilná pracovná situácia vo Veľkej Británii, jednoznačná orientácia na britský pracovný trh, prítomnosť najbližšej osoby vo Veľkej Británii, plnenie daňových a odvodových povinností na území Veľkej Británie jednoznačne preukazujú, že žalobkyňa si bydlisko na území Slovenskej republiky, počas výkonu činnosti zamestnanca na území Veľkej Británie nezachovala.

34. Navrhla, aby najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť žalobkyne ako nedôvodnú zamietol.

IV.

35. Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti bolo doručené žalobkyňi na vedomie dňa 04. apríla 2022. Žalobkyňa sa k uvedenému vyjadrila podaním doručeným najvyššiemu správneému súdu dňa 03. 05. 2022. Vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej poukázala na obdobné argumenty, ktoré uviedla v kasačnej sťažnosti.

V.

36. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

37. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

38. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

39. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

40. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

41. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

42. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 190 SSP zamietol ako nedôvodnú správnu žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 25. júla 2019, Číslo: 54688-3/2019-BA, ktorý žalovaná postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. odvolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie z 19. októbra 2018, Číslo: 8834/2018-Mi-DvN, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobkyňa podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa článku 61 Základného nariadenia nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

43. Podľa článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

44. Podľa článku 48 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Konsolidované znenie), Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijímajú v oblasti sociálneho zabezpečenia opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na poskytnutie voľného pohybu pracovníkov; za týmto účelom uzavrie dohody, ktoré migrujúcim pracovníkom bez ohľadu na to, či ide o zamestnancov, a na nich závislým osobám zabezpečia:

a/ započítanie všetkých období braných do úvahy podľa zákonov príslušných krajín za účelom získania a trvania nároku na dávky a vypočítanie ich výšky;

b/ vyplácanie dávok osobám s bydliskom na území členských štátov.

45. Podľa článku 1 písm. j/ Základného nariadenia, "bydlisko" znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

46. Podľa článku 1 písm. k/ Základného nariadenia, "pobyt" znamená prechodné bydlisko.

47. Podľa článku 3 ods. 1 písm. h/ Základného nariadenia, toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia: dávky v nezamestnanosti.

48. Podľa článku 61 ods. 1 Základného nariadenia, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

49. Podľa článku 61 ods. 2 Základného nariadenia, s výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a/ sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

50. Podľa článku 65 ods. 2 Základného nariadenia, úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako doplňujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

51. Podľa článku 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

52. Podľa článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto

inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a/ dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b/ situáciu dotknutej osoby vrátane:

i/ povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;

ii/ jej rodinného stavu a rodinných väzieb;

iii/ vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

iv/ v prípade študentov zdroja ich príjmov;

v/ jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

vi/ členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

53. Podľa článku 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia, ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

54. Podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

55. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho spisu, ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovanej mal preukázané, že

- žalobkyňa na predpísanom tlačive dňa 17. septembra 2018 požiadala o dávku v nezamestnanosti [z predmetného tlačiva vyplýva, že žalobkyňa bola od 26. mája 2018 zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie; v období od 02. 10. 2013 do 04. 07. 2014, v období od 12. 01. 2015 do 30. 06. 2015, v období od 24. 06. 2015 do 18. 07. 2016, od 22. 09. 2016 do 31. 05. 2017 a od 10. 10. 2017 do 25. 05. 2018 pracovala vo Veľkej Británii; denne alebo aspoň raz za týždeň sa nevracala do miesta bydliska; nárok na dávku v nezamestnanosti v členskom štáte si neuplatnila],

- prvostupňový správny orgán rozhodnutím vydaným dňa 19. októbra 2018, pod číslom 8834/2018-Mi-DvN žiadosti žalobkyne o príslušnú dávku nevyhovel

[dôvod, pre ktorý prvostupňový správny orgán predmetnej žiadosti nevyhovel spočíval v tom, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že na území iného členského štátu Európskej únie mala preukázanú dobu poistenia v nezamestnanosti - od 26. 05. 2014 do 30. 06. 2014, od 12. 01. 2015 do 30. 06. 2015, od 15. 09. 2015 do 19. 07. 2016, od 23. 09. 2016 do 31. 05. 2017, od 10. 10. 2017 do 25. 05. 2018 celkovo 994 dní. Ďalej bolo preukázané, že v období od 27. 05. 2008 do 25. 05. 2018 bola zamestnaná u viacerých zamestnávateľov vo Veľkej Británii, v období medzi jednotlivými pracovnými pomermi sa zdržiavala na území Veľkej Británie a Slovenskej republiky ako uchádzačka o zamestnanie. Pracovná situácia vo Veľkej Británii bola hodnotená ako stabilná s prioritnou orientáciou na britský pracovný trh, počas pobytu vo Veľkej Británii sa s ňou zdržiaval aj manžel, na územie Slovenskej republiky sa vracala v lete na obdobie cca tri mesiace - letecky, so zdržaním sa na adrese trvalého bydliska. Na území Slovenskej republiky je spoluvlastníčkou rodinného domu v P.. Uvedené skutočnosti nesvedčia v prospech zachovania centra záujmov na území Slovenskej republiky počas výkonu pracovnej činnosti na území Veľkej Británie. Počas pobytu vo Veľkej Británii spolu s manželom bývala v podnájme na rôznych miestach v závislosti podľa výkonu práce, čo bolo vyhodnotené ako stabilné, obdobne aj mimopracovný čas strávený prevažne na území Veľkej Británie s určitými prerušeniami výkonu práce],

- na odvolanie žalobkyne žalovaná ako druhostupňový (odvolací) správny orgán tu preskúmaným rozhodnutím odvolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie z 19. októbra 2018

[žalovaná sa plne stotožnila so závermi, ku ktorým dospel prvostupňový správny orgán a so zreteľom na všetky dostupné informácie nepovažovala bydlisko žalobkyne počas jej posledného zamestnania v členskom štáte Európskej únie za zachované na území Slovenskej republiky].

56. Najvyšší správny súd po vyhodnotení v kasačnej sťažnosti uplatnených dôvodov žalobkyňou vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od zásadných záverov prijatých krajským súdom vo veci samej, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu

konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát najvyššieho správneho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom.

57. Na úvod, najvyšší správny súd poukazuje na to, že podľa základného pravidla obsiahnutého v článku 61 ods. 1 a 2 Základného nariadenia sa doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu zohľadnia, ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípade, že daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov. Z dôvodu, že žalobkyňa takto doby poistenia podľa slovenských právnych predpisov bezprostredne pred jej zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahla, bolo potrebné posúdiť, či sa doby poistenia získané vo Veľkej Británii môžu zohľadniť podľa článku 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, ktorý predstavuje výnimku z uvedeného základného pravidla, a podľa ktorého by žalobkyňa poberala dávky v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky, ako keby sa na ňu tieto predpisy vzťahovali počas jej poslednej činnosti zamestnanca, a to v prípade, ak si na území Slovenskej republiky zachovala bydlisko. Pod pojmom „bydlisko“ v zmysle únievom sa nechápe trvalý alebo prechodný pobyt podľa vnútroštátnych predpisov Slovenskej republiky. Podľa článku 1 písm. j/ Základného nariadenia pojem „bydlisko“ znamená zvyčajné bydlisko, t. j. miesto, kde majú dotknuté osoby zvyčajné bydlisko a na účely Vykonávacieho nariadenia chápané ako „centrum záujmov“ v spojení s článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. „Bydlisko“ predstavuje v tomto zmysle autonómny pojem vlastný právu Únie (pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-90/97 Swaddling, bod 28). Kritériami na určenie centra záujmov sú najmä: dĺžka obdobia zdržiavania sa na území daného štátu, dĺžka a stabilita výkonu zárobkovej činnosti, dĺžka trvania pracovnej zmluvy, rodinný stav a rodinné väzby, bytová situácia a stabilita tejto situácie a miesto, kde dochádza k zdaňovaniu príjmov. Zároveň platí, že tento zoznam, ktorý nie je taxatívny, nestanovuje žiadne preferenčné poradie rôznych kritérií vymedzených v odseku 1 tohto článku.

58. V predmetnej veci mala žalovaná na základe informácií zistených zo žiadosti o dávku v nezamestnanosti, z vyhlásenia z 20. septembra 2018, zo zápisnice o vypočutí žalobkyne z 12. októbra 2018 a tiež z formulára U1 slúžiaceho na potvrdenie období, počas ktorých bola žalobkyňa poistená v inej krajine Európskej únie - vo Veľkej Británii, preukázané, že žalobkyňa ako osoba vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie si uplatnila nárok na dávku v nezamestnanosti podľa § 104 a nasl. zákona č. 461/2003 Z. z., t. j. podľa právneho predpisu Slovenskej republiky. Od 02. 10. 2013 do 04. 07. 2014 bola zamestnaná u Cranford Nursing Home, od 12. 01. 2015 do 30. 06. 2015 u Homestead (Crowthorne), od 24. 06. 2015 do 18. 07. 2016 u Titleworth neuro, od 22. 09. 2016 do 31. 05. 2017 u Wray Common nursing & residential home a od 10. 10. 2017 do 25. 05. 2018 u Nellsar Ltd - Abbotsleigh vo Veľkej Británii. Z príslušnej zápisnice spísanej dňa 12. októbra 2018 vyplývali ďalšie skutočnosti - vo Veľkej Británii bola zamestnaná od 27. 05. 2008 do 25. 05. 2018 (ošetrovanie a starostlivosť o pacientov) s jednotlivými prerušeniami a s evidenciou na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce. Pracovné pomery neboli uzatvorené prostredníctvom pracovnej agentúry, ale do pracovného pomeru bola prijatá ako stály kmeňový zamestnanec, využívala svoju kvalifikáciu zdravotnej sestry. V období medzi jednotlivými pracovnými pomermi sa zdržiavala vo Veľkej Británii, a zároveň medzi jednotlivými obdobiami bola evidovaná aj ako uchádzačka o zamestnanie v Slovenskej republike. Na územie Slovenskej republiky sa žalobkyňa vracala pravidelne v lete na obdobie približne troch mesiacov, väčšinou lietadlom spolu s manželom a zdržiavala sa na adrese trvalého pobytu (P. XX). V mieste svojho trvalého bydliska (rodinný dom) vykonávala žalobkyňa rekonštrukčné a udržiavacie práce. Žalobkyňa má manžela, ktorý s ňou pracoval u rovnakého zamestnávateľa vo Veľkej Británii, a na území Slovenskej republiky má sestru a rodičov. Brat žalobkyne pracoval v Holandsku. Spolu s manželom je spoluvlastníčkou rodinného domu v mieste trvalého bydliska. Vo Veľkej Británii spolu s manželom bývala v podnájme, ktorý mal väčšinou charakter jednoizbového bytu, pričom bývala v rôznych mestách podľa miesta výkonu práce. Na území Slovenskej republiky nemá žalobkyňa úver, životné poistenie, stavebné sporenie, majiteľom bankového účtu je manžel a žalobkyňa má k nemu dispozičné právo. Z tlačiva „Vyhlásenie žiadateľa na účely posúdenia bydliska“ predloženého žalobkyňou dňa 20. septembra 2018 žalobkyňa uviedla, že všetky pracovné pomery boli na dobu neurčitú, nepracovala prostredníctvom pracovnej agentúry, svojím podpisom potvrdila úplnosť a pravdivosť údajov.

59. Vzhľadom na tieto v správnom konaní preukázané skutočnosti, najvyšší správny súd podporuje záver správnych orgánov ako aj krajského súdu, že centrum záujmov žalobkyne sa v čase podania žiadosti

o dávku v nezamestnanosti nachádzalo práve vo Veľkej Británii. Na účely určenia miesta bydliska žalobkyne a s tým súvisiacim centrom záujmu žalobkyne, najvyšší správny súd rovnako ako žalovaná a krajský súd poukazuje na striktné podmienky, v rámci ktorých je potrebné vyhodnotiť situáciu žalobkyne, a to tak, ako sú vymedzené v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Pre určenie centra záujmu žalobkyne pre potreby určenia bydliska boli rozhodné tieto skutočnosti:

- povaha a osobitné vlastnosti vykonávanej činnosti žalobkyňou - nebolo sporným, že žalobkyňa pracovala vo Veľkej Británii v období od 27. 05. 2008 do 25. 05. 2018 nepretržite, okrem niektorých krátkych prerušení, v rámci ktorých sa zdržiavala na území Veľkej Británie, alebo naopak na území Slovenskej republiky. Vzhľadom na takéto dlhodobé hľadisko, približne desať rokov, možno uzavrieť, že situácia žalobkyne vo vzťahu k miestu - Veľká Británia - kde vykonávala zárobkovú činnosť, aj vo vzťahu k trvalosti bola stabilnou, čo svedčí v prospech zachovania centra záujmov žalobkyne vo Veľkej Británii. Sama žalobkyňa pred správnym orgánom uviedla, že vo Veľkej Británii mala uzatvorené pracovné pomery na neurčitý čas, preto následná zmena (pracovná doba na určitý čas) argumentácie žalobkyne v rámci súdneho konania sa javí ako účelná.

- rodinný stav a rodinné väzby žalobkyne - žalobkyňa sa vo Veľkej Británii zdržiavala so svojím manželom, t. j. najbližšou osobou, pričom rodičia žalobkyne spolu s jej sestrou sa zdržiavali na území Slovenskej republiky. Brat žalobkyne sa zdržiaval v inom členskom štáte Európskej únie. Najvyšší správny súd v tejto súvislosti poukazuje, že kritérium rodinnej situácie sa však vzťahuje len k úzkej rodine, t. j. rodinným príslušníkom v zmysle článku 1 písm. i/ bodu 2 Základného nariadenia sú manžel alebo manželka, neploleté deti a nezaopatrené dospelé deti. Iné rodinné väzby možno považovať len za málo významné (obdobne porovnaj rozsudky NSS ČR sp. zn. 9 Ads 95/2015-39 a 3 Ads 55/2018-37). Rodičia sú síce blízkymi rodinami a deti voči nim majú nepopierateľné tak právne, ako aj morálne záväzky. Avšak aj táto skutočnosť, že manžel žalobkyne sa po celý čas s ňou zdržiaval vo Veľkej Británii ako jej najbližšia osoba svedčí k zachovaniu centra záujmu vo Veľkej Británii. Ostatné rodinné väzby žalobkyne majú na uvedenú skutočnosť a kritériám daným Vykonávacím nariadením len zanedbateľný význam.

- nezárobková činnosť žalobkyne - z administratívneho spisu nevyplynulo, že by žalobkyňa vykonávala na území Slovenskej republiky nejakú formu nezárobkovej činnosti. Žalobkyňa viackrát upozornila, že spolu s manželom vykonávala rekonštrukčné práce na svojej nehnuteľnosti, čo však ešte samo o sebe nie je nápomocné pre určenie bydliska, resp. zachovania centra záujmov na území Slovenskej republiky.

- bytová situácia žalobkyne - vo Veľkej Británii žalobkyňa bývala spolu s manželom v rôznych podnájmoch v závislosti od aktuálneho miesta výkonu zárobkovej činnosti, v čase pobytu na území Slovenskej republiky žalobkyňa bývala spolu s manželom v mieste ich trvalého bydliska - v nehnuteľnosti, ktorej je spoluvlastníčkou. Táto okolnosť však pri posudzovaní bydliska, resp. centra záujmu nie je rozhodná. Zároveň najvyšší správny súd konštatuje, že nie je nezvyčajné, že ľudia si zakúpia nehnuteľnosť aj na inom mieste než v mieste svojho bydliska (napríklad prázdninové alebo víkendové domy, chalupy, alebo ako investícia a pod). Uvedené preto nemožno jednoznačne vyhodnotiť ako v prospech zachovania jej bydliska na území Slovenskej republiky, pretože aj vzhľadom na povahu jej miesta výkonu zárobkovej činnosti vo Veľkej Británii, nebolo prakticky možné, aby v mieste svojho trvalého bydliska pravidelne bývala, okrem obdobia, keď sa na územie Slovenskej republiky vracala v rámci letného obdobia (cca tri mesiace), čo v porovnaní so zvyšným obdobím (deväť mesiacov) nemožno hodnotiť ako prevažujúce.

- daňová situácia žalobkyne - daňové povinnosti si žalobkyňa plnila vo Veľkej Británii, čo vyplýva aj zo žalobkyňou predloženého formulára britskej finančnej správy P60. Uvedené rovnako svedčí v prospech jej bydliska vo Veľkej Británii, nie v Slovenskej republike.

60. Žalobkyňa okrem iného poukázala aj na ďalšie skutočnosti, ktoré mali byť rozhodujúce pre zachovanie jej bydliska na území Slovenskej republiky - štátne občianstvo Slovenskej republiky, rekonštrukcia nehnuteľnosti v mieste jej trvalého bydliska, daňové povinnosti na území Slovenskej republiky (pravdepodobne v súvislosti so spoluvlastníctvom nehnuteľnosti, pozn. súdu). Tieto námietky žalobkyne však z hľadiska článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia nemajú význam. Skutočnosť, že žalobkyňa nepožiadala o priznanie občianstva Veľkej Británie nevylučuje možnosť, že žalobkyňa by tam nemohla mať bydlisko. Ako už bolo uvedené vyššie, pojem bydliska podľa článku 1 písm. j/ Základného nariadenia nemožno stotožňovať ani s trvalým alebo prechodným pobytom podľa právnych predpisov niektorého štátu. Preto ani na účely článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia nie je podstatné, či žalobkyňa niekde trvalý pobyt nahlásený mala (Slovenská republika) a niekde ho nemala (Veľká Británia). Doklady o platbách, ktoré vznikli v súvislosti s rekonštrukciou nehnuteľnosti a ďalšie náklady spojené s nehnuteľnosťou nemajú význam pre určenie bydliska, resp. centra záujmu osoby, pretože ide o bežné náklady spojené s vlastníctvom akéhokoľvek majetku, nech sa nachádza kdekoľvek. Najvyšší

správny súd zároveň dodáva, že slobodný pohyb služieb a kapitálu medzi členskými štátmi, ktorý umožňuje využívať tieto služby kdekoľvek v Európskej únii, je jednou zo základných slobôd spoločného trhu Európskej únie.

61. Obdobne ako žalovaná a krajský súd nedôvodne vyhodnotil najvyšší správny súd námietku žalobkyne, vo vzťahu k tomu, že jej manželovi iná pobočka žalovanej priznala nárok na dávku v nezamestnanosti a jej nárok na dávku v nezamestnanosti nebol priznaný. Najvyššiemu správne mu súdu neprináleží komentovať iné rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nie sú predmetom súdneho prieskumu, zároveň rozhodovanie o nárokoch na dávku v nezamestnanosti je viažuce výlučne ku konkrétnej fyzickej osobe a posudzujúc konkrétne skutočnosti vo vzťahu k tejto osobe.

62. Rovnako nedôvodnú vyhodnotil najvyšší správny súd námietku žalobkyne vo vzťahu k poukázaniu na nárok na dávku v nezamestnanosti (s tým súvisiace bydlisko) v prípade cezhraničných pracovníkov, ktorí sa vracajú denne alebo raz do týždňa do miesta svojho bydliska. Situáciu žalobkyne so situáciou cezhraničných pracovníkov nemožno stotožňovať, vzhľadom na to, že ide o dve rôzne situácie, pričom žalobkyňa sa na územie Slovenskej republiky nevracala denne, ani raz do týždňa, čo vzhľadom na vzdialenosť z Veľkej Británie bolo ťažko dosiahnuteľné aj z ekonomických dôvodov. Nedôvodným sa tak javil aj prepočet žalobkyne týkajúci sa počtu dní strávených v mieste bydliska cezhraničných pracovníkov v porovnaní s prepočtom dní strávených na území Slovenskej republiky žalobkyňou.

63. Čo sa týka úmyslu žalobkyne vrátiť sa na územie Slovenskej republiky, najvyšší správny súd konštatuje, že uvedené by bolo možné zohľadniť až v prípade situácie predpokladanej článkom 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia, pričom platí, že úmysel osoby sa skúma až v čase, ak príslušné inštitúcie vo veci určenia bydliska dotknutej osoby zastávajú odlišné názory. Inštitúcia sociálneho zabezpečenia vo Veľkej Británii, bydlisko žalobkyne neposudzovala, pretože na to nemala žiaden právny dôvod. Prípád žalobkyne to teda nebol. Úmysel osoby však vychádza z objektívnych skutočností a okolností, nestačí len vyhlásenie osoby, že určitý štát považuje za svoje bydlisko alebo ho zaň chce mať. Pričom je prirodzené, že osoba má bližšie väzby na štát, v ktorom sa narodila, ku ktorému môže cítiť isté puto, napríklad aj kvôli rodine/rodinnému zázemiu, to však nevylučuje, že jej bydlisko sa nachádza v inom členskom štáte. Len pre úplnosť najvyšší správny súd dodáva, že počas odvolacieho konania žalovanej o nároku na dávku v nezamestnanosti, žalobkyňa odišla vykonávať zárobkovú činnosť na územie Veľkej Británie.

64. Záverom najvyšší správny súd poukazuje na to, že krajský súd v odôvodnení rozhodnutia jasne a zrozumiteľne dal odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s prejednávanou vecou. Zároveň platí, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

65. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší správny súd námietky žalobkyne uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

66. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobkyni, ktorá v tomto konaní úspech nemala, ich náhradu podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP nepriznal a žalovanej ich nepriznal z dôvodu, že nedošlo k naplneniu predpokladu plynúceho z § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP.

67. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **n i e** je prípustný.